

Till läraren: de korta berättelserna

Texttyp: Berättande text · åk 4–7

De korta berättelserna i pass 1 och pass 11 visar vad eleven gör utan stöd, och de går till dig. Här står också hur du svarar på berättelserna i hela kursen och hur eleven räknar när hen fyller i sin stapel.

De korta berättelserna	
Uppgiften	Säg samma ord i pass 1 och pass 11, och skriv dem på tavlan: <i>"Välj ett av de tre förslagen, och skriv en berättelse till mig om den gången. Jag var inte där."</i> Säg inget om vad berättelsen ska innehålla. På tavlan står bara uppgiften och de tre förslagen. Papper ligger framme för den som vill planera, och i pass 11 också lappar. I åk 6–7 får eleven, om hen hellre vill, skriva på linjerat papper eller dator i stället för på bladet En gång när.
Förslagen i pass 1	Förslagen är <i>"En gång när jag blev rädd"</i> , <i>"En gång när jag hade otur"</i> och <i>"En gång när jag blev överraskad"</i> , i den ordningen. På bladet En gång när skriver eleven sitt val på raden En gång när jag.
Förslagen i pass 11	Förslagen är <i>"En gång när jag blev arg"</i> , <i>"En gång när jag kom för sent"</i> och <i>"En gång när jag blev stolt"</i> , i den ordningen. Säg efter uppgiften vilket förslag som är elevens: det som står på samma plats som det hen valde i pass 1. Då är de två berättelserna av samma slag. Hen skriver med samma verktyg som då, för hand, på dator eller genom att diktera.
Så svarar du	Skriv tre svarsrader på varje berättelse: Nu vet jag, Här var jag med och Nu undrar jag. Under Nu undrar jag skriver du en fråga på kortet Läsarens frågor som berättelsen inte svarar på. Ett svar kan lyda: <i>"Nu vet jag att du fastnade i hissen. Här var jag med: när lampan slocknade. Nu undrar jag hur det känns att stå där i mörkret."</i> En berättelse tar tre till fem minuter. Efter pass 4, 8 och 10 tar tio berättelser omkring en timme.
När du svarar	Den korta berättelsen svarar du på till pass 2. Efter pass 4 skriver du också <i>"Hur märker läsaren det?"</i> vid ett ställe där en känsla bara sägs, och efter pass 8 och pass 10 <i>"Vad märker hen först?"</i> där det går för fort. I spökberättelsen frågar du aldrig vad det läskiga var. Ditt svar på berättelsen från pass 11 får eleven när gruppen samlas igen.
Så räknar ni	Från pass 6 sätter eleven ett streck i kanten vid det hen räknar och fyller i sin stapel, som det står under diagrammet. En känsla som bara sägs ger ingen ruta, och <i>"Sedan gick vi hem"</i> svarar inte på Hur går det? Rutan för det som händer fyller eleven i när läsaren får veta vad personen märker eller provar innan det är över. I åk 6–7 räknar ni en tanke som ett ställe där det märks hur det känns.
Efter pass 11	I pass 11 räknar eleven den första korta berättelsen utan tillägget från pass 2, som står under strecket. Efter passet läser du berättelserna och rättar staplarna om de inte stämmer. En rutas skillnad mellan två staplar säger inte mycket. Se efter vad eleven gör nu som hen inte gjorde då, också i spökberättelsen. Visa berättelserna och diagrammet för klassläraren.

© Niclas Fohlin. Ur Texttyp: Berättande text, <https://niclasfohlin.se/stodundervisning/texttyp-berattande-text>.